

POŽADAVKY
K RIGORÓZNÍMU ŘÍZENÍ
V OBORECH
AKREDITOVANÝCH
NA PF JU

Seznam akreditovaných studijních oborů na PF JU	3
Podmínky pro rigorózní řízení ve všech oborech	
Ústní část rigorózní zkoušky z dějin filozofie	4
Ústní část rigorózní zkoušky z pedagogiky a z pedagogické psychologie	5
Podmínky pro jednotlivé obory	
Učitelství pro 1. stupeň základních škol	6
Učitelství pro 2. stupeň základních škol se specializací anglický jazyk	7
Učitelství pro 2. stupeň základních škol se spec. český jazyk a literatura a český jazyk jako druhý jazyk	8
Učitelství pro 2. stupeň základních škol se specializací fyzika	9
Učitelství pro 2. stupeň základních škol se specializací hudební výchova	10
Učitelství pro střední školy se specializací hudební výchova.....	12
Učitelství hry na nástroj pro střední školy a ZUŠ	13
Učitelství pro 2. stupeň základních škol se specializací informatika.....	14
Učitelství pro 2. stupeň základních škol se specializací matematika	16
Učitelství pro 2. stupeň základních škol se specializací německý jazyk.....	17
Učitelství pro 2. stupeň základních škol se specializací přírodopis.....	18
Učitelství pro 2. stupeň základních škol se specializací technická výchova a praktické činnosti.....	19
Učitelství pro 2. stupeň základních škol se specializací tělesná výchova.....	19
Učitelství pro střední školy se specializací tělesná výchova	21
Učitelství pro 2. stupeň základních škol se specializací výtvarná výchova	22
Učitelství pro 2. stupeň základních škol se specializací výchova k občanství	24
Učitelství pro střední školy se specializací základy společenských věd	24
Učitelství pro 2. stupeň základních škol se specializací zeměpis	25

SEZNAM AKREDITOVANÝCH STUDIJNÍCH OBORŮ NA PF JU V Č. BUDĚJOVICÍCH S OPRÁVNĚNÍM KONAT STÁTNÍ RIGORÓZNÍ ZKOUŠKY A UDĚLOVAT TITUL PHDR.

Kód	Název studijního programu	Akreditace	Katedra/vedoucí katedry
Učitelství pro 1. stupeň základních škol			
M0113P3000	studijní plán základní	16.11.2028	KPPP/ doc. PhDr. Alena Hošpesová, Ph.D .
M0113P3000	se specializačním certifikátem – anglický jazyk	16.11.2028	KPPP/ doc. PhDr. Alena Hošpesová, Ph.D .
M0113P3000	se specializačním certifikátem – německý jazyk	16.11.2028	KPPP/ doc. PhDr. Alena Hošpesová, Ph.D .
M0113P3000	se specializačním certifikátem – tělesná výchova	16.11.2028	KPPP/ doc. PhDr. Alena Hošpesová, Ph.D .
M0113P3000	se specializačním certifikátem – hudební výchova	16.11.2028	KPPP/ doc. PhDr. Alena Hošpesová, Ph.D .
M0113P3000	se specializačním certifikátem – výtvarná výchova	16.11.2028	KPPP/ doc. PhDr. Alena Hošpesová, Ph.D .
M0113P3000	se specializačním certifikátem – STEM	16.11.2028	KPPP/ doc. PhDr. Alena Hošpesová, Ph.D .
Učitelství pro 2. stupeň základních škol			
N0114A3001	se specializací – anglický jazyk	16.11.2028	KAJ/ doc. PhDr. Lucie Betáková, MA, Ph.D .
N0114A3001	se specializací – český jazyk a literatura	16.11.2028	KBH/ prof. PhDr. Miloš Zelenka, DrSc.
N0114A3001	se specializací – český jazyk jako druhý jazyk	16.11.2028	KBH/ prof. PhDr. Miloš Zelenka, DrSc.
	se specializací – dějepis	16.11.2028	FF JU
N0114A3001	se specializací – fyzika	16.11.2028	KFY/ RNDr. Pavel Kříž Ph.D .
N0114A3001	se specializací – hudební výchova	16.11.2028	KHV/ Mgr. Martin Voříšek, Ph.D .
	se specializací – chemie	16.11.2028	ZF JU
N0114A3001	se specializací – informatika	16.11.2028	KIN/ doc. PaedDr. Jiří Vaníček, Ph.D .
N0114A3001	se specializací – matematika	16.11.2028	KMA/ doc. RNDr. Vladimíra Petrášková,
N0114A3001	se specializací – německý jazyk	16.11.2028	KNJ/ doc. PaedDr. Hana Andrášová, Ph.D .
N0114A3001	se specializací – přírodopis	16.11.2028	KBI/ PhDr. Jan Petr, Ph.D .
N0114A3001	se specializací – ruský jazyk a literatura	16.11.2028	KBH/ doc. PaedDr. Zdeňka Matyušová
N0114A3001	se specializací – technická výchova a praktické	16.11.2028	KFY/ RNDr. Pavel Kříž Ph.D .
N0114A3001	se specializací – tělesná výchova	16.11.2028	KTS/ PhDr. Petr Bahenský, Ph.D .
N0114A3001	se specializací – výchova k občanství	16.11.2028	KSV/ Mgr. Marek Šebeš, Ph.D .
N0114A3001	se specializací – výtvarná výchova	16.11.2028	KVV/ doc. Lenka Vilhelmová, ak. mal.
N0114A3001	se specializací – zeměpis	16.11.2028	KGE/ doc. RNDr. Stanislav Kraft, Ph.D .
Učitelství pro střední školy a základní umělecké školy			
N0114A3000	Učitelství pro střední školy se specializací hudební	16.11.2028	KHV/ Mgr. Martin Voříšek, Ph.D .
N0114A3000	Učitelství pro střední školy se specializací tělesná	16.11.2028	KTS/ PhDr. Petr Bahenský, Ph.D .
N0114A3000 81	Učitelství pro střední školy se specializací základy společenských věd (specializace PF JU)	16.11.2028	KSV/ Mgr. Marek Šebeš, Ph.D .
N0114A3001	Učitelství hry na nástroj pro střední školy a ZUŠ	16.11.2028	KHV/ Mgr. Martin Voříšek, Ph.D .
N0114A3001	Učitelství výtvarné výchovy pro ZUŠ	16.11.2028	KVV/ doc. Lenka Vilhelmová, ak. mal.

Rigorózní zkouška se skládá ze dvou částí: obhajoby rigorózní práce a ústní rigorózní zkoušky.

Rigorózní práce musí být původním sdělením. Pokud rigorózní práce vychází z magisterské diplomové práce, nesmí s ní být totožná. Věcný obsah rigorózní práce musí tematiku magisterské diplomové práce smysluplně přesahovat; může být ale s věcným obsahem diplomové práce jen částečně shodný.

Rigorózní práce se odevzdává v pevné vazbě ve třech vyhotoveních. Kromě toho se odevzdává v elektronické verzi ve formátu PDF na vhodném nosiči. Součástí práce je resumé v anglickém jazyce.

Ústní část rigorózní zkoušky se koná bezprostředně po obhajobě rigorózní práce a návazně na ní. V návaznosti na kvalifikaci, znalosti a dovednosti uchazeče získané studiem Učitelství pro 2. stupeň ZŠ, popř. i praxí v oboru je rigorózní zkouška orientována na následující obory:

- dějiny filosofie
- pedagogika a pedagogická psychologie
- přehled oboru a jeho didaktika pro ZŠ

Otázky zkoušky jsou zadávány návazně na tematiku rigorózní práce a ověřují, zda má uchazeč znalosti širšího odborného zázemí a teoretických souvislostí problematiky v rigorózní práci řešené.

ÚSTNÍ ČÁST RIGORÓZNÍ ZKOUŠKY Z DĚJIN FILOZOFIE

Zkouška z dějin filozofie vychází ze základního tématu rigorózní práce. Uchazeč prokazuje hlubší znalost vybraných kapitol dějin filozofie (předsokratovská filozofie, období klasických systémů, středověká filozofie, renesanční filozofie, období novověké filozofie, německá klasická filozofie, filozofie 19. a 20. století) a své vědomosti je schopen na základě literatury doporučené garantem oborové komise aplikovat v odborné diskusi k tématu své práce.

Doporučená literatura:

- SOUKUP, V.: Dějiny sociální a kulturní antropologie. Praha 1994.
- BENYOVSZKY, L. A KOL.: Filosofická propedeutika I., II. Praha 2001.
- PEŠKOVÁ, J.: Role vědomí v dějinách. Praha 1998.
- HABERMAS, J.: Strukturální přeměna veřejnosti. Praha 2000.
- HONNETH, A.: Odvrácená strana spravedlnosti. Habermas a etická výzva postmoderny. Praha 1995.
- JONAS, H.: Komunitarismus – nové „progresivní hnutí“ Praha 1995.
- HORYNA, B.: Filosofie posledních let před koncem filosofie. Praha 1998.
- KOHÁK, E.: Člověk, dobro a zlo. Praha 1993.
- PATOČKA, J.: Nejstarší řecká filozofie. Přednášky z antické filozofie. Praha 1996.
- TUGENDHAT, E.: Přednášky o etice. Praha 2002.
- BALLESTREM, K., OTTMANN, H.: Politická filosofie 20. století. Praha 1993.
- HEIDEGGER, M.: Kant a problém metafyziky. Praha 2004.

ÚSTNÍ ČÁST RIGORÓZNÍ ZKOUŠKY Z PEDAGOGIKY A Z PEDAGOGICKÉ PSYCHOLOGIE

Součástí Státní rigorózní zkoušky je ústní zkouška z pedagogiky a pedagogické psychologie, jejíž zaměření vychází z tématu rigorózní práce. Uchazeč má prokázat dobrou orientaci v současné metodologii a v nových poznatcích hlavních pedagogických disciplín (filosofie výchovy, obecná a srovnávací pedagogika, didaktika, moderní teorie vzdělávání) a pedagogické psychologie. Předpokládá se, že uchazeč dokáže s oporou o doporučenou literaturu (garantem oborové komise) tyto poznatky aplikovat v odborné rozpravě ve vztahu k tématu své rigorózní práce.

Doporučená literatura:

- ANDERSON, L. W. International encyclopedia of teaching and teacher education. Oxford: Elsevier, 1995.
- ČÁP, J.; MAREŠ, J. Psychologie pro učitele. Praha: Portál, 2001.
- HAVLÍK, R.; KOŤA, J. Sociologie výchovy a školy. Praha: Portál, 2002. HELUS, Z. Dítě v osobnostním pojetí. Praha: Portál 2004.
- KUHL, J., HECKHAUSEN, H. Motivation, Volition und Handlung. Enzyklopädie der Psychologie, C/IV/4, Göttingen: Hogrefe, 1996.
- MAŇÁK, J.; ŠVEC, Š.; ŠVEC, V. Slovník pedagogické metodologie. Brno: Paido, 2005.
- POL, M. Kultura školy: Příspěvek k výzkumu a rozvoji. Brno: MU, 2005.
- PRAŽSKÁ SKUPINA ŠKOLNÍ ETNOGRAFIE. Psychický vývoj dítěte od 1. do 5. třídy. Praha: Karolinum, 2005.
- PRŮCHA, J. Moderní pedagogika. Praha: Portál, 2005.
- PRŮCHA, J. Srovnávací pedagogika. Praha: Portál, 2006. RÝDL, K. Inovace školských systémů. Praha: ISV, 2003.
- SPILKOVÁ, V. a kol. Současné proměny vzdělávání učitelů. Brno: Paido, 2004.
- STERNBERG, R. J., WILLIAMS, W. M. Educational Psychology, Boston: Allyn & Bacon, 2002
- WHELDALL, K. Developments in educational psychology: how far have we come in 25 years, London: Routledge, 2006

UČITELSTVÍ PRO 1. STUPEŇ ZÁKLADNÍCH ŠKOL

(A) STUDIJNÍ PLÁN ZÁKLADNÍ

(B) SE SPECIALIZAČNÍM CERTIFIKÁTEM (ANGLICKÝ JAZYK, NĚMECKÝ JAZYK, TĚLESNÁ VÝCHOVA, HUDEBNÍ VÝCHOVA, VÝTVARNÁ VÝCHOVA)

Rigorózní práce může být předložena v češtině nebo v angličtině. Její rozsah by měl být mezi 100 – 150 stranami textu (posuzováno podle ČSN). Téma rigorózní práce musí být v souladu se studijním plánem aktuálně akreditovaného magisterského studijního programu. Téma rigorózní práce je třeba předem projednat s vedoucí/m katedry KPEP, případně kateder zajišťujících specializační certifikát.

Téma rigorózní práce může navazovat na předchozí kvalifikační práce uchazeče, ale musí se od nich významně odlišovat obsahem nebo rozsahem. Rigorózní práce může mít rovněž podobu komentovaného publikovaného článku nebo souboru publikovaných článků. V tom případě:

- a) Celkový rozsah publikovaného textu s komentářem musí být minimálně 100 stran.
- b) Musí jít o původní, obsahově ucelené delší studie. Je-li předkládán soubor článků, musí jít o články tematicky související. Tuto souvislost uchazeč přesvědčivě zdůvodní v připojeném komentáři.
- c) Studie musí být publikovaná/é v recenzovaném odborném časopise nebo monografii.
- d) Pokud má studie více autorů, musí uchazeč doložit svůj nadpoloviční autorský podíl.

Rigorózní zkouška by měla prokázat, že uchazeč prohloubil své znalosti pedagogiky nebo v případě, že se práce vztahuje k některému ze specializačních certifikátů, z didaktiky odpovídajícího oboru. Zaměření zkoušky bude stanoveno vedoucí/m KPEP případně katedry zajišťující specializační certifikát pro každého uchazeče individuálně v návaznosti na téma rigorózní práce.

Rigorózní práce může být předložena v češtině nebo v angličtině. Její rozsah by měl být kolem 100 stran textu. Téma rigorózní práce musí korespondovat s udělenou akreditací navazujícího magisterského studijního oboru. Nemusí být nutně didaktická, ale měla by i u odborných prací mít pedagogický přesah. Téma rigorózní práce je třeba předem konzultovat s vedoucí/m katedry.

Pokud je rigorózní práce předkládána jako publikovaný článek s komentářem, musí:

- a) tento článek být původním sdělením přínosným pro oblast teorie či praxe výuky angličtiny;
- b) obsahovat původní výsledky základního a aplikovaného výzkumu nebo jiné badatelské činnosti;
- c) být obsahově ucelenou studií (nikoli krátkým sdělením);
- d) být publikován v recenzovaném vědeckém nebo odborném časopise nebo recenzovaném konferenčním sborníku;
- e) na něm mít uchazeč nejméně nadpoloviční autorský podíl (doložený vyjádřením spoluautorů).

Pokud je rigorózní práce předkládána jako soubor publikovaných článků s komentářem, musí:

- a) tyto články mít související tematiku;
- b) alespoň jeden z nich splňovat podmínky uvedené v bodech a) až e).

Komentář musí obsahovat úvod, závěr a popis vztahu k didaktice oboru, tedy popis didaktické aplikace předkládaného výzkumu.

Rigorózní zkouška by měla prokázat, že si je uchazeč vědom širších souvislostí své práce s anglistickými disciplínami, ať už půjde o didaktiku, lingvistiku, literaturu či dějiny a kulturní studia. Otázky ke zkoušce každého konkrétního uchazeče stanoví společně s uchazečem vedoucí katedry na základě tématu rigorózní práce.

Rigorózní práce

Uchazeči se doporučuje, aby téma rigorózní práce předem konzultoval s vedoucím katedry. Uchazeč může navrhnout téma své rigorózní práce, které musí být v souladu s udělenou akreditací magisterského studijního oboru. Rozsah rigorózní práce je od 100 do 150 stran odborného textu (dle ČSN). Rigorózní práce musí mít jasně vymezený výzkumný cíl, uchazeč musí prokázat znalost odborné literatury a pramenů v požadovaném rozsahu. Rigorózní práce by měla mít širší uplatnění v odborné praxi.

Uchazeč musí prokázat základní předpoklady k samostatné vědecké práci, výhodou je publikování části práce v odborném tisku ještě před její obhajobou.

Ústní část rigorózní zkoušky je orientována na teorii a dějiny české literatury, teorii a didaktiku literatury.

Ústní část zkoušky bude zaměřena na teorii, která vychází z tématu rigorózní práce, a rovněž na oborovou didaktiku. Předpokládá se, že uchazeč prokáže odborné znalosti v oboru, že ovládá metody vědecké práce a dokáže je tvořivě aplikovat v literárněvědné a školské praxi.

Tematické okruhy otázek k rigorózní zkoušce nebudou explicitně stanoveny. Seznam odborné literatury k ústní i písemné části zkoušky určí vedoucí katedry po vzájemné konzultaci podle odborného a pedagogického zaměření.

Příklady témat rigorózních prací:

- Péče o talentované žáky (fyzikální olympiáda, fyzikální kroužky, ...).
- Počítačem podporovaná výuka fyziky.
- Výuka fyziky a rozvoj tvořivosti.
- Komparace výuky fyziky v ČR a vybraných státech EU.
- Badatelsky orientovaná výuka fyziky.
- Výuka fyziky v kontrastu se STEM.
- Testování vědecké gramotnosti a test vědeckého myšlení ve výuce u studentů.
- Soubor obrazových doplňků pro výuku fyziky.
- Interaktivní učebnice a jejich zařazení do výuky fyziky.

Ústní část státní rigorózní zkoušky ověřuje uchazečovy znalosti ve vybrané oblasti fyziky a didaktice fyziky. Uchazeč prokazuje, že ovládá metody vědecké práce a dokáže je aplikovat do školní praxe.

Doporučená literatura:

- DVOŘÁK, Leoš. Lze učit fyziku zajímavěji a lépe?: příručka pro učitele. Praha: Matfyzpress, 2008. ISBN 978-80-7378-057-9.
- BROCKMEYEROVÁ, Jitka. Úvod do teorie a metodologie didaktiky fyziky: vysokoškolská učebnice pro posluchače fakult připravujících učitele. Praha: SPN, 1982. Učebnice pro vysoké školy (Státní pedagogické nakladatelství).
- BROCKMEYEROVÁ, Jitka. Didaktické myšlení a jednání učitele fyziky: cvičení z didaktiky fyziky: vysokoškolská příručka pro stud. matematicko-fyz., přírodověd. a pedagog. fakult. Praha: SPN, 1984. Učebnice pro vysoké školy (Státní pedagogické nakladatelství).
- HALLIDAY, David, Robert RESNICK a Jearl WALKER, DUB, Petr, ed. Fyzika. 1 +2., přeprac. vyd. Brno: VUTIUM, 2013. Překlady vysokoškolských učebnic. ISBN 978–80–214–4123–1 .
- FEYNMAN, Richard Phillips, Robert B. LEIGHTON a Matthew L. SANDS. Feynmanovy přednášky z fyziky 1 : revidované vydání s řešenými příklady. 2. vydání. Praha: Fragment, 2013. ISBN 978-80-253-1642-9.
- FEYNMAN, Richard Phillips, Robert B. LEIGHTON a Matthew L. SANDS. Feynmanovy přednášky z fyziky 2 : revidované vydání s řešenými příklady. 2. vydání. Praha: Fragment, 2013. ISBN 978-802-5316-436.
- KULHÁNEK, Petr. Vybrané kapitoly z teoretické fyziky 1-3 . vydání: druhé, aktualizované a změněné. Praha: AGA, 2020. ISBN 978-809-0663-824.
- SVOBODA, Emanuel a Růžena KOLÁŘOVÁ. Didaktika fyziky základní a střední školy: vybrané kapitoly. Praha: Karolinum, 2006. ISBN 80-246-1181-3 .
- HAJKO, Vladimír. Fyzika v experimentoch. 1. vyd. Bratislava: Veda, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1988.
- MECHLOVÁ, Erika. Didaktika fyziky 1. Ostrava: Ostravská univerzita, 2004. ISBN 80-704-2982-8 .
- JANÁS, Josef a Josef TRNA. Konkrétní didaktika fyziky I. Brno: Masarykova univerzita, 2011. ISBN 978-802-1054-738.
- JANÁS, Josef a Josef TRNA. Konkrétní didaktika fyziky II. Brno: Masarykova univerzita, 2005. ISBN 978-802-1036-246.
- KAŠPAR, Emil, Jozef JANOVIČ a František BŘEZINA. Problémové vyučování a problémové úlohy ve fyzice. 1. vyd. Praha: SPN, 1982.
- KAŠPAR, Emil. Didaktika fyziky: obecné otázky. vyd. 1. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1978.
- LEPIL, O., SVOBODA, E.: Příručka pro učitele fyziky na SŠ, Praha, Prométheus 2007. ISBN 978-80-7196-328-8.

- MECHLOVÁ, Erika. Skupinové vyučování ve fyzice na základní a střední škole. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1989.
- ROZHLEDY matematicko-fyzikální [online]. Praha: Jednota českých matematiků a fyziků [cit. 2024-01-10]. ISSN 0035-9343. Dostupné z: <https://rozhledy.jcmf.cz/>
- Současné učebnice fyziky pro základní a střední školy:
- KOLÁŘOVÁ, Růžena a Jiří BOHUNĚK. Fyzika pro 6. -9. ročník základní školy. Praha: Prometheus, 2003.
- TESAŘ, Jiří a František JÁCHIM. Fyzika 1-6 pro základní školu. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 2012.
- RAUNER, Karel. Fyzika 6-9 : učebnice pro základní školy a víceletá gymnázia. Plzeň: Fraus, 2007.
- a další.

Návrh témat rigorózních prací:

- Problémy návaznosti hudební výchovy na prvním a druhém stupni ZŠ
- Hudební výchova v kurikulu pro základní vzdělávání
- Hudební ansámblы při základních školách jako cesta rozvoje hudebnosti žáků
- Kantorská tvorba z regionálních sbírek hudebnin 18. a 19. století
- Hudební aktivity jako prostředek ke snižování sociální nerovnosti

Součásti státní rigorózní zkoušky a jejich obsah:

Obhajoba rigorózní práce. Práce musí být původním sdělením vycházejícím z teorie či dějin hudby nebo didaktiky hudební výchovy v rozsahu minimálně 100 stran. Téma je zapotřebí předem konzultovat s vedoucím práce a s vedoucím katedry. Předpokládá se významná odlišnost v obsahu či rozsahu tématu vůči předchozím uchazečovým kvalifikačním pracím. Rigorózní práce může mít rovněž podobu komentovaného publikovaného článku nebo souboru publikovaných článků. V tom případě:

- e) Celkový rozsah publikovaného textu s komentářem musí být v rozsahu minimálně 100 stran.
- f) Musí jít o delší, obsahově původní a ucelené studie. U souboru článků se předpokládá vzájemná tematická souvislost.
- g) Musí jít o studie publikované v recenzovaném odborném časopise, sborníku, nebo monografii.

Ústní část rigorózní zkoušky se odvíjí od tématu rigorózní práce. U uchazeče se předpokládá obecný rozhled v oblasti hudební teorie, historie a didaktiky, a to v rozsahu daném tematickými okruhy k státním závěrečným zkouškám bakalářského i magisterského studia na KHV PF JU. Nadto při zkoušce uchazeč v rámci rozpravy prokáže povědomí o širších hudebně estetických či hudebně didaktických souvislostech zvoleného tématu. Základní rozsah požadovaných znalostí z těchto oborů rámcově odpovídá sylabům a požadavkům ke zkouškám z předmětů KHV Hudební estetika (KHV/OHE) a Didaktika hudební výchovy III (KHV/ODH3). Podle specifického zaměření rigorózní práce lze tento rozsah dále rozšířit a konkretizovat, a to na základě rozhodnutí vedoucího práce a vedoucího katedry.

Návrh témat rigorózních prací:

- Hudba jako prostředek sebeidentifikace středoškolské mládeže
- Nezpěvnost u studentů středních škol
- Hudební ansámblы při středních školách jako cesta rozvoje hudebnosti studentů
- Kantorská tvorba z regionálních sbírek hudebnin 18. a 19. století
- Hudební preference středoškolských studentů

Součásti státní rigorózní zkoušky a jejich obsah:

Obhajoba rigorózní práce. Práce musí být původním sdělením vycházejícím z teorie či dějin hudby nebo didaktiky hudební výchovy v rozsahu minimálně 100 stran. Téma je zapotřebí předem konzultovat s vedoucím práce a s vedoucím katedry. Předpokládá se významná odlišnost v obsahu či rozsahu tématu vůči předchozím uchazečovým kvalifikačním pracím. Rigorózní práce může mít rovněž podobu komentovaného publikovaného článku nebo souboru publikovaných článků. V tom případě:

- a) Celkový rozsah publikovaného textu s komentářem musí být v rozsahu minimálně 100 stran.
- b) Musí jít o delší, obsahově původní a ucelené studie. U souboru článků se předpokládá vzájemná tematická souvislost.
- c) Musí jít o studie publikované v recenzovaném odborném časopise, sborníku, nebo monografii.

Ústní část rigorózní zkoušky se odvíjí od tématu rigorózní práce. U uchazeče se předpokládá obecný rozhled v oblasti hudební teorie, historie a didaktiky, a to v rozsahu daném tematickými okruhy k státním závěrečným zkouškám bakalářského i magisterského studia na KHV PF JU. Nadto při zkoušce uchazeč v rámci rozpravy prokáže povědomí o širších hudebně estetických, hudebně sociologických či hudebně didaktických souvislostech zvoleného tématu. Základní rozsah požadovaných znalostí z těchto oborů rámcově odpovídá sylabům a požadavkům ke zkouškám z předmětů KHV Hudební estetika (KHV/OHE), Hudba a společnost (KHV/OHS) a Didaktika hudební výchovy III (KHV/ODH3). Podle specifického zaměření rigorózní práce lze tento rozsah dále rozšířit a konkretizovat, a to na základě rozhodnutí vedoucího práce a vedoucího katedry.

Návrh témat rigorózních prací:

- Přednosti a zápory klavírních škol pro začátečníky používaných na ZUŠ
- Specifika nástrojové hry v pubescentním a postpubescentním věku
- Teorie interpretace významného klavírního opusu (klasického, romantického, nebo soudobého)
- Metodologie nástrojové výuky u starších adeptů klavírní hry
- Závazné učební osnovy nástrojové hry versus ŠVP – výzkum, výstupy, srovnání

Součásti státní rigorózní zkoušky a jejich obsah:

Obhajoba rigorózní práce. Práce musí být původním sdělením vycházejícím z teorie či dějin hudby nebo didaktiky hudební výchovy v rozsahu minimálně 100 stran. Téma je zapotřebí předem konzultovat s vedoucím práce a s vedoucím katedry. Předpokládá se významná odlišnost v obsahu či rozsahu tématu vůči předchozím uchazečovým kvalifikačním pracím. Rigorózní práce může mít rovněž podobu komentovaného publikovaného článku nebo souboru publikovaných článků. V tom případě:

- a) Celkový rozsah publikovaného textu s komentářem musí být v rozsahu minimálně 100 stran.
- b) Musí jít o delší, obsahově původní a ucelené studie. U souboru článků se předpokládá vzájemná tematická souvislost.
- c) Musí jít o studie publikované v recenzovaném odborném časopise, sborníku, nebo monografii.

Ústní část rigorózní zkoušky se odvíjí od tématu rigorózní práce. U uchazeče se předpokládá obecný rozhled v oblasti hudební teorie, historie a didaktiky, a to v rozsahu daném tematickými okruhy k státním závěrečným zkouškám bakalářského i magisterského studia na KHV PF JU. Nadto při zkoušce uchazeč v rámci rozpravy prokáže povědomí o širších hudebně estetických, hudebně sociologických či hudebně didaktických souvislostech zvoleného tématu. Základní rozsah požadovaných znalostí z těchto oborů rámcově odpovídá sylabům a požadavkům ke zkouškám z předmětů KHV Hudební estetika (KHV/OHE), Hudba a společnost (KHV/OHS) a Didaktika hudební výchovy III (KHV/ODH3). Podle specifického zaměření rigorózní práce lze tento rozsah dále rozšířit a konkretizovat, a to na základě rozhodnutí vedoucího práce a vedoucího katedry.

Rigorózní práce

Uchazeč v rigorózní práci zpracuje závažný problém výuky informatiky na základní škole. Zaměření práce předem konzultuje s vedoucím katedry.

Rigorózní práce má přibližně rozsah práce diplomové, vychází ze studia literatury a osobní zkušenosti zájemce, již získal v pedagogické praxi. V rigorózní práci musí uchazeč osvědčit práci s literaturou, odbornými texty a cizojazyčnými prameny. Rigorózní práce musí obsahovat původní výsledky nebo originální zpracování ucelené části problematiky daného oboru. Rigorózní práce zcela kompilační, neobsahující vlastní přínos, jakož i práce bez teoretického východiska nebo práce pouze teoretické, bez praktického ověření, nebudou přijaty.

Rigorózní práci lze odevzdat v jiném než českém jazyce jen s předchozím souhlasem předsedy komise pro rigorózní zkoušku. Resumé rigorózní práce musí být v tomto případě zpracováno v českém jazyce.

Rigorózní práce může mít formu souboru uveřejněných prací uchazeče nebo prací přijatých k uveřejnění, který uchazeč opatří uceleným úvodem do problematiky a komentáři.

Příklady témat rigorózních prací

- Evaluační výsledky výuky informatiky na základní škole.
- Výuka informatiky pro handicapované.
- Výuka programování v alternativním programovacím prostředí.
- Digitální technologie jako téma RVP pojaté pro aktivního žáka.
- Jak děti chápou počítačový text.
- Sestavy úloh soutěže Bobřík informatiky ve výuce.
- Základy robotiky s alternativní programovatelnou stavebnicí.
- Informatika bez počítače – výuka vybraného tématu na 1. nebo 2. stupni ZŠ.
- Badatelsky orientovaná výuka vybraného tématu informatiky.
- Výsledky učení v oblasti informatiky u absolventů 1. stupně ZŠ.
- Chytrá domácnost s použitím více programovatelných desek jako výukové téma.
- Postoje učitelů informatiky (1. nebo 2. stupně ZŠ) k malé revizi RVP.
- Tvorba úloh se senzory pro mikročipovou desku micro:bit.
- Skupinová výuka programování.
- Vzdělávací hry pro děti s použitím mobilních zařízení s geolokací.
- Paralelní programování a události v prostředí Scratch na základní škole.

Ústní část státní rigorózní zkoušky se zaměřuje na informatiku včetně nových poznatků v oboru a teorii vyučování informatiky.

Informatika včetně nových poznatků v oboru

Požadavky navazují svou náplní na státní závěrečné zkoušky v magisterském studiu. Uchazeč o doktorát má prokázat, že nejen úspěšně rozšířil znalosti problematiky informatiky oproti úrovni magisterské, ale je schopen integrovat poznatky jak v rámci uvedeného oboru, tak i v oblasti mezioborové. Kandidát má být schopen řešit problémy v oboru též s užitím matematiky, využívat pokročilé techniky práce s počítačem (v oblasti zpracování dat, při programování, při práci s multimédií a tvorbě složitějších webových stránek, v oblasti digitalizace), znát principy operačních systémů a počítačových sítí. Uchazeč je dostatečně seznámen s problematikou výkonnosti, spolehlivosti a bezpečnosti počítačových systémů. Při zkoušce kladené otázky se převážně týkají tématu předložené rigorózní práce.

Teorie vyučování informatiky

Zahrnuje problematiku spojenou s výukou informatiky a výpočetní techniky s ohledem na zaměření rigorózní práce. Navazují na požadavky ke státní závěrečné zkoušce z didaktiky informatiky a zahrnují též otázky informatizace školství a státní politiky v tomto směru. Při konání zkoušky se z rigorózní práce vychází a otázky jsou pokládány na základě oponentských posudků, aby se vyjasnily případné připomínky a komise se přesvědčila o kvalitě učitelské připravenosti zájemce o rigorózní řízení.

Doporučená literatura:

- EGELMANN, L. Informatik bis zum Abitur. Paetec-Verlag, Berlin, 2002
- HABIBALLA, H. Teoretické základy informatiky. Ostravská univerzita 2003
- HENDL, J. Přehled statistických metod zpracování dat. Portál, 2004.
- HEROUT, P. Testování pro programátory. České Budějovice: Kopp, 2016. ISBN 978-80-7232-481-1.
- CHRÁSKA, M. Didaktické testy. Paido, 1999.
- KALAŠ, I. Spoznáваме potencilál digitálnych technológií v predprimárnom vzdelávaní. UNESCO: IITE, 2011. Dostupné z <https://docplayer.net/13822851-Spoznávame-potencial-digitalnych-technologii-v-predprimarnom-vzdelavani.html>
- KALAŠ, I., BLAHO, A. Programovanie? Používanie? Porozumenie. [online] Sborník semináře Poškole, 1997. Znovu publikováno Metodický portál RVP, 2008. Dostupné z <http://www.rvp.cz/clanek/2604>
- KOLOUCH, Jan. CyberSecurity [online]. 1. Praha: CZ.NIC, z. s. p. o., 2019 [cit. 2020-06-27]. ISBN 978-80-88168-34-8. Dostupné z: <https://knihy.nic.cz/files/edice/cybersecurity.pdf>
- KOVALIKOVÁ, S. Integrovaná tematická výuka – model. Kroměříž: Spirála, 1995.
- KŘEMEN, J. Modely a systémy. Academia, 2007.
- KUBEŠ, J. a kol. Počítače ve výuce přírodovědných předmětů. Fraus, 2005.
- MAREŠ, J. Jazyky, gramatiky a automaty. 2. vyd.. Praha: České vysoké učení technické v Praze, 2011.
- MAREŠ, M., VALLA, T. Průvodce labyrintem algoritmů. Praha: CZ. NIC, 2017. Dostupné z https://knihy.nic.cz/files/edice/pruvodce_labyrintem_algoritmu.pdf
- MATOUŠEK, J., NEŠETŘIL, J. Kapitoly z diskrétní matematiky. Praha: Karolinum, 2000.
- PASCH, M. Od vzdělávacího programu k vyučovací hodině. Portál, 2005.
- PAPERT, S. Mindstorms: Children, Computers, and powerful Ideas. New York: Basic Books, 1981.
- PŮLPÁN Z. Základy sestavování a vyhodnocování didaktických testů. Hradec Král. 1991
- RESNICK, M. Lifelong Kindergarten: Cultivating Creativity through Projects, Passions, Peers, and Play. MIT Press, 2017.
- SALANCI, L. Didaktika programovania. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2018. Dostupné: Moodle PF JU, 2018.
- SCHUBERT, S., SCHWILL, A. Didaktik der Informatik. Springer Akademischer Verlag, 2011. ISBN 978-3 -8274-2653-6
- SKOČOVSKÝ, L. Computer science enjoyer. Brno: Skočovský, 2007. Dostupné z <http://www.skocovsky.cz>
- VANÍČEK, J., ČERNOCHOVÁ, M. Didaktika informatiky na startu. In Stuchlíková, I., Janík, T. et al. Oborové didaktiky: vývoj - stav - perspektivy. Brno: Munipress, 2015. 480 s. ISBN 978-80-210-7769-0. Dostupné z <https://munispace.muni.cz/index.php/munispace/catalog/download/549/1713/312-1>
- VANÍČEK, J. a kolektiv. Teoretické základy informatiky. Praha: Alfa, 2007.
- WIEGERS, K. E. Požadavky na software: Od zadání k architektuře aplikace. Brno: Computer Press, 2008. ISBN 978-80-251-1877-1.
- WRÓBLEWSKI, P. Algoritmy. 2. vyd.. Brno: Computer Press, 2015
- Současné učebnice informatiky pro základní a střední školy (české, slovenské).

Rigorózní práce musí:

- a) být původním sdělením přínosným pro oblast teorie či praxe výuky matematiky na 2. stupni
- b) obsahovat původní výsledky základního a aplikovaného výzkumu nebo jiné badatelské činnosti v dané oblasti;

Pokud je rigorózní práce předkládána jako publikovaný článek s komentářem, musí:

- c) tento článek splňovat požadavky uvedené v bodech a) a b);
- d) být tento článek obsahově ucelenou studií (nikoli krátkým sdělením);
- e) být tento článek publikován v recenzovaném vědeckém nebo odborném časopise.

Pokud je rigorózní práce předkládána jako soubor publikovaných článků s komentářem, musí:

- f) mít tyto články související tematiku;
- g) alespoň jeden z nich splňovat podmínky uvedené v bodech c) až e).

Rigorózní zkouška je v návaznosti na kvalifikaci, znalosti a dovednosti uchazeče získané studiem, popř. praxí v programu Učitelství pro 2. stupeň základních škol se specializací matematika orientována na přehled matematiky a didaktiku matematiky pro ZŠ.

Tematické okruhy otázek k ústní zkoušce nejsou explicitně stanoveny. Otázky zkoušky jsou zadávány návazně na tematiku rigorózní práce a ověřují, zda má uchazeč znalosti širšího odborného zázemí a teoretických souvislostí problematiky řešené v rigorózní práci.

Rigorózní zkouška se skládá ze dvou částí: obhajoby rigorózní práce a ústní rigorózní zkoušky.

Rigorózní práce musí být původním sdělením. Pokud rigorózní práce vychází z magisterské diplomové práce, nesmí být s ní totožná. Předpokládá se významná odlišnost v obsahu či rozsahu tématu vůči předchozím uchazečovým kvalifikačním pracím. Věcný obsah rigorózní práce musí tematiku magisterské diplomové práce případně smysluplně přesahovat. Rigorózní práce může být předložena v němčině. Její rozsah by měl být min. 100 stran textu. Téma rigorózní práce musí korespondovat s udělenou akreditací navazujícího magisterského studijního oboru. Téma práce může vzejít i z návrhu uchazeče, avšak musí mít vždy didaktický přesah. Téma je nutné předem konzultovat s vedoucím katedry.

Rigorózní práce může mít formu syntetizujícího souboru uveřejněných prací uchazečky/uchazeče, doplněného uceleným úvodem do problematiky, průběžnými komentáři a shrnujícím závěrem.

Uchazeč/ka musí prokázat základní předpoklady k samostatné vědecké práci, výhodou je publikování části práce v odborném tisku ještě před její obhajobou.

Ústní část rigorózní zkoušky i obhajoba probíhají v češtině, alespoň jedna její část (např. obhajoba rigorózní práce) musí být v němčině. Otázky zkoušky jsou zadávány návazně na tematiku rigorózní práce a ověřují, zda má uchazeč/ka znalosti širšího odborného zázemí a teoretických souvislostí problematiky řešené v rigorózní práci. Otázky ke zkoušce stanoví vedoucí katedry na základě tématu rigorózní práce. Seznam odborné literatury k ústní i písemné části zkoušky určí vedoucí katedry po vzájemné konzultaci podle odborného zaměření uchazečky/uchazeče.

Rigorózní práce ve výše uvedeném oboru musí

- a) být původním sdělením přínosným pro oblast teorie či praxe výuky přírodopisu na 2. stupni ZŠ, resp. obecně pro oblast vzdělávání biologií či geologii pro odpovídající věkový stupeň žáků;
- b) obsahovat originální výsledky základního, aplikovaného či akčního výzkumu nebo jiné badatelské činnosti v dané oblasti;
- c) splňovat formální požadavky kladené na gradační práce (viz informační metodický pokyn ke kvalifikačním pracím na webu katedry biologie).

Pokud je **rigorózní práce** předkládána **jako publikovaný článek s komentářem**, musí:

- a) tento článek splňovat požadavky uvedené v bodech a) a b);
- b) být tento článek obsahově ucelenou studií (nikoli krátkým sdělením);
- c) být tento článek publikován v recenzovaném vědeckém nebo odborném časopise nebo recenzovaném konferenčním sborníku;
- d) na něm mít uchazeč nejméně nadpoloviční autorský podíl (doložený vyjádřením spoluautorů).

Pokud je **rigorózní práce** předkládána **jako soubor publikovaných článků s komentářem**, musí:

- e) tyto články mít související tematiku;
- f) alespoň jeden z nich splňovat podmínky uvedené v bodech a) až d).

V návaznosti na kvalifikaci, znalosti a dovednosti uchazeče získané studiem, popř. i praxí v oboru Učitelství přírodopisu pro 2. stupeň ZŠ je rigorózní zkouška orientována na **přehled přírodopisu a didaktiky přírodopisu pro 2. stupeň ZŠ**. Tematické okruhy otázek ke zkoušce z jednotlivých oborů nejsou explicitně stanoveny. Otázky zkoušky jsou zadávány návazně na tematiku rigorózní práce a ověřují, zda má uchazeč znalosti širšího odborného zázemí a teoretických souvislostí problematiky v rigorózní práci řešené.

Příklady témat rigorózních prací:

- Počítačem podporované konstruování ve vyučování
- Technická kreativní tvorba a její výuka
- Komparace výuky technických předmětů v ČR a ve světě
- Rozvoj specifických způsobilostí v praktických činnostech
- Využití problémových metod a problémových situací k rozvoji technického myšlení žáků
- Práce s nadanými a problémovými žáky v praktických činnostech

Ústní část státní rigorózní zkoušky se zaměří na technickou výchovu a pracovní činnosti jako celek, ověřuje uchazečův přehled a znalosti v dané oblasti, včetně nových poznatků, metod, postupů a teorií v oboru.

Doporučená literatura k teorii vyučování technické výchovy:

- BELZ, H., SIEGRIST, M.: Klíčové kompetence a jejich rozvíjení. Praha, Portál, 2001. ISBN 80-7178-479-6 .
- ĎURIČ, M.: Technická gramotnosť, nevyhnutelná súčasť všeobecného vzdelania žiakov v 21. storočí. Bratislava, Metodicko-pedagogické centrum, 2003. ISBN 80-0852-186-7 .
- FRIEDMANN, Z.: Didaktika technické výchovy. Brno, PdF MU, 2001. ISBN 80-210-2641-3 .
- KALHOUS, Z., OBST, O.: Didaktika sekundární školy. Olomouc, UP, 2003. ISBN 80-244-0599-7 .
- KALHOUS, Z., OBST, O.: Školní didaktika. Praha, Portál, 2002. ISBN 80-7178-253-x.
- KROPÁČ, J., CHRÁSKA, M.: Výchova v obecně technických předmětech. Olomouc: UP, 2004. ISBN 80-244-0897-x.
- KROPÁČ, J., KROPÁČOVÁ, J.: Didaktická transformace pro technické předměty. Olomouc, UP, 2006. ISBN 80-244-1431-7 .
- KROPÁČ, J. a kol.: Didaktika strojírenských a elektrotechnických předmětů. Olomouc, UP, 2002. ISBN 80-244-0561-x.
- FRIEDMANN, Z.: Specifika didaktiky vyučovacích předmětů technického a informačně technologického charakteru. In Oborové didaktiky v pregraduálním učitelském studiu. Brno, PdF MU, 2004. ISBN 80-210-3474-2 .
- KROPÁČ, J. a kol.: Didaktika technických předmětů. Olomouc, UP, 2004. ISBN 80-244-0848-1 .
- SPOUSTA, V.: Vademékum autora odborné a vědecké práce. Brno, MU, 2000. ISBN 80-210-2387-2 .
- KOPL, P. - SPĚVÁČEK, J.: Kreativita a její rozvoj. Praha, Computer Press, 2004. ISBN 80-251-0457-5 .
- DRASTÍK, F.: Technické kreslení I., Montanex, Ostrava-Mariánské Hory, 2005. ISBN 80-7225-013-2 .
- PRŮCHA, J.: Vzdělávání a školství ve světě – základy mezinárodní komparace vzdělávacích systémů, Portál, Praha, 2000. ISBN 80-7178-290-4 .
- ŠŤASTNÝ, J. a kol.: Manuál technické dokumentace. Č. Budějovice KOPP 2004. ISBN 80-7232-223-0 .
- MACEK, K., ZUNA, P.: Strojírenské materiály. Praha, ČVUT, 2003. ISBN 80-01-02798-8 .
- RAUNER, K.: Elektronika: (fyzikální a analogová část). Plzeň, Západočeská univerzita, 2001. ISBN 80-7082-775-0 .
- JANČÍK, L., ZÝMA, J.: Části a mechanismy strojů. Praha, ČVUT. 2004. ISBN 80-01-02891-7 .
- DACEY, J. S., LENNON, K. H.: Kreativita. Praha, Grada 2000. ISBN 80-7169-903-9 .

Rigorózní práce

Rigorózní práce se zpracovává v oblasti kinantropologie. Pro formu vypracování RP jsou na webových stránkách KTVS umístěny předepsané vzory kvalifikačních prací. Rigorózní práce má přibližně rozsah práce diplomové. Uchazeč by měl téma rigorózní práce předem konzultovat s vedoucím katedry. Uchazeč může navrhnout téma své rigorózní práce, které však musí být v souladu s udělenou akreditací magisterského studijního oboru. Obsahové a formální požadavky na kvalifikační práci vycházející ze specifík jednotlivých oblastí vědního oboru kinantropologie. Rigorózní práce má jasně vymezený výzkumný cíl a jeho širší uplatnění v odborné praxi, stanovený metodologický přístup a možnost uplatnění výsledků v příslušném vědním oboru. Předpokládá se významná odlišnost, nebo přesah v obsahu či rozsahu tématu vůči předchozím uchazečovým kvalifikačním pracím.

Rigorózní práce může mít rovněž podobu komentovaného publikovaného článku nebo souboru publikovaných článků. V tom případě:

- a) Celkový rozsah publikovaného textu s komentářem musí být v rozsahu minimálně 100 stran.
- b) Musí jít o delší, obsahově původní a ucelené studie. U souboru článků se předpokládá vzájemná tematická souvislost.
- c) Musí jít o studie publikované v recenzovaném odborném časopise, sborníku, nebo monografii.

Ústní část rigorózní zkoušky

Tematické okruhy otázek k ústní zkoušce nejsou explicitně stanoveny. Otázky zkoušky jsou zadávány návazně na tematiku rigorózní práce a ověřují, zda má uchazeč znalosti širšího odborného zázemí a teoretických souvislostí problematiky řešené v rigorózní práci. Uchazeč při zkoušce prokazuje hluboké znalosti z oblasti kinantropologie a měl by prokázat, že si je vědom širších souvislostí své práce s kinantropologickými disciplínami. Otázky jsou také pokládány na základě oponentských posudků, aby se vyjasnily případné připomínky a komise se přesvědčila o kvalitě učitelské připravenosti zájemce o rigorózní řízení. Ústní zkouška je zaměřena jak na prověření uchazečových odborných znalostí, tak na dovednosti z oblasti oborové didaktiky.

Rigorózní práce

Rigorózní práce se zpracovává v oblasti kinantropologie. Pro formu vypracování RP jsou na webových stránkách KTVS umístěny předepsané vzory kvalifikačních prací. Rigorózní práce má přibližně rozsah práce diplomové. Uchazeč by měl téma rigorózní práce předem konzultovat s vedoucím katedry. Uchazeč může navrhnout téma své rigorózní práce, které však musí být v souladu s udělenou akreditací magisterského studijního oboru. Obsahové a formální požadavky na kvalifikační práci vycházející ze specifik jednotlivých oblastí vědního oboru kinantropologie. Rigorózní práce má jasně vymezený výzkumný cíl a jeho širší uplatnění v odborné praxi, stanovený metodologický přístup a možnost uplatnění výsledků v příslušném vědním oboru. Předpokládá se významná odlišnost, nebo přesah v obsahu či rozsahu tématu vůči předchozím uchazečovým kvalifikačním pracím.

Rigorózní práce může mít rovněž podobu komentovaného publikovaného článku nebo souboru publikovaných článků. V tom případě:

- a) Celkový rozsah publikovaného textu s komentářem musí být v rozsahu minimálně 100 stran.
- b) Musí jít o delší, obsahově původní a ucelené studie. U souboru článků se předpokládá vzájemná tematická souvislost.
- c) Musí jít o studie publikované v recenzovaném odborném časopise, sborníku, nebo monografii.

Ústní část rigorózní zkoušky

Tematické okruhy otázek k ústní zkoušce nejsou explicitně stanoveny. Otázky zkoušky jsou zadávány návazně na tematiku rigorózní práce a ověřují, zda má uchazeč znalosti širšího odborného zázemí a teoretických souvislostí problematiky řešené v rigorózní práci. Uchazeč při zkoušce prokazuje hluboké znalosti z oblasti kinantropologie a měl by prokázat, že si je vědom širších souvislostí své práce s kinantropologickými disciplínami. Otázky jsou také pokládány na základě oponentských posudků, aby se vyjasnily případné připomínky a komise se přesvědčila o kvalitě učitelské připravenosti zájemce o rigorózní řízení. Ústní zkouška je zaměřena jak na prověření uchazečových odborných znalostí, tak na dovednosti z oblasti oborové didaktiky.

Rigorózní práce prezentuje adekvátně vymezenou tematiku, vycházející z aktuálního výtvarně-edukačního diskurzu. Preferovány jsou studie výzkumného charakteru a témata podložená obsáhlou teoretickou rešerší, čerpající z široké škály odborných zdrojů českých i cizojazyčných.

Kromě obhajoby rigorózní práce uchazeč zároveň absolvuje rigorózní zkoušku z teorie výtvarné výchovy a teorie a dějin výtvarné kultury.

Ústní část rigorózní zkoušky se zaměřuje na teorii výtvarné výchovy:

A. Teorie výtvarné výchovy

- Vývoj výtvarné výchovy v našich zemích od jejích počátků až po současné vzdělávací koncepce.
- Psychodidaktické pohledy na ontogenezi výtvarného projevu dětí a mládeže s rešerší aktuálních odborných zdrojů k tématu.
- Trendy v současné didaktice výtvarné výchovy v kontextu současného kurikula a vzdělávací strategie ČR.
- Problematika mezioborových přesahů výtvarné výchovy a kompetenční rámce výtvarného pedagoga.

Základní literatura:

- BABANOVÁ, Anna. Centra aktivit: cesta ke smysluplnému učení. Praha: Step by Step ČR, 2022. ISBN 978-80-907802-2-4.
- BLATNÝ, Ladislav. Z historie výtvarné výchovy na českých školách. Brno: Univerzita J. E., Turkyň, 1983.
- BRÜCKNEROVÁ, Karla. Skici ze současné estetické výchovy. Brno: Masarykova univerzita, 2011. ISBN 978-80-210-5616-9.
- DAVID, Jiří. Století dítěte a výzva obrazů. Brno: Masarykova univerzita, 2008. ISBN 978-80-210-4593-4.
- FERENCOVÁ, Yvona. Apozice obrazu. Brno: Pavel Křepela, 2009. ISBN 978-80-86669-12-0.
- FULKOVÁ, Marie. Diskurs umění a vzdělávání. Jinočany: H & H, 2008. ISBN 978-80-7319-076-7.
- HORÁČEK, Radek. Galerijní animace a zprostředkování umění. 1.vyd. Brno: CERM, 1998. ISBN 80-7204-084-7.
- HOSMAN, Zdeněk. Didaktický skicář – výtvarné činnosti ve výtvarné výchově. České Budějovice: Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity, 2007. ISBN 978-80-7394-001-0.
- LOWENFELD, Viktor a W. Lambert BRITAIN. Creative and mental growth. 8th ed. London: Collier Macmillan, 1987. ISBN 9780023721106.
- PIAGET, Jean a Bärbel INHELDER. Psychologie dítěte. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0691-0.
- FILIPOVÁ, Petra. Výtvarná výchova a digitální svět. Olomouc: Česká sekce INSEA, 2021. ISBN 978-80-908056-1-3.
- SLAVÍK, Jan. Umění zážitku, zážitek umění: teorie a praxe artefietiky. 1. díl. Praha: pedagogická fakulta UK, 2001. ISBN 80-7290-066-8.
- ŠOBÁŇOVÁ, Petra. Muzejní edukace. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2012. ISBN 978-80-244-3003-4.

B. Teorie a dějiny výtvarné kultury

- Základy teorie výtvarné kultury a současné přístupy zkoumání uměleckého díla.
- Základní estetické koncepce, problematika umění a ostatních výtvarných projevů.
- Vývoj výtvarné kultury od nejstarších dob po současnost.
- Galerijní edukace a problematika práce s uměleckým artefaktem ve výtvarné výchově.

Základní literatura:

- AUMONT, Jacques. Obraz. Praha: AMU, 2010. ISBN 9788073311650
- BALEKA, Jan. Výtvarné umění: výkladový slovník. Praha: Academia, 1997. ISBN 80-200-0609-5 .
- BELL, Julian. Zrcadlo světa: nové dějiny umění. Praha: Argo, 2010. ISBN 9788025702802.
- CHALUPECKÝ, Jindřich: Evropa a umění. 1. vyd. Praha: Torst, 2005, ISBN 80-721-5264-5 .
- MANOVICH, Lev. Jazyk nových médií. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2018. Studia nových médií. ISBN 978-80-246-2961-2.
- FOSTER, Hal. Umění po roce 1900: modernismus, antimodernismus, postmodernismus. V Praze: Sloart, 2007. ISBN 9788072099528.
- VITVAR H. J.; Umění, kterému nikdo nerozumí. Paseka: Praha, 2021. ISBN: 978-80-7637-194-1
- HARRISON Charles, WOOD Paul (eds.). Art in theory, 1900-2000: an anthology of changing ideas. New ed. 1st pub. 2003. Editor Malden: Blackwell, c2003. ISBN 978-0631227083.

Rigorózní práce

Téma rigorózní práce musí korespondovat s udělenou akreditací navazujícího magisterského studijního oboru – Učitelství výchovy k občanství pro 2. stupeň ZŠ. Uchazeč by měl téma rigorózní práce předem konzultovat s vedoucím katedry. Uchazeč může navrhnout téma své rigorózní práce, které musí být v souladu s udělenou akreditací navazujícího magisterského studijního oboru. Rozsah rigorózní práce je minimálně 120 normostran stran odborného textu (dle ČSN). Rigorózní práce má jasně vymezený výzkumný cíl a jeho širší uplatnění v odborné praxi a stanovený metodologický přístup.

Ústní část rigorózní zkoušky

Otázky pro rigorózní zkoušku jsou zadávány návazně na tematiku rigorózní práce a ověřují, zda má uchazeč znalosti širšího odborného zázemí a teoretických souvislostí problematiky v rigorózní práci řešené. Část ústní rigorózní zkoušky je zaměřena rovněž na didaktiku výchovy k občanství. Tematické okruhy otázek k rigorózní zkoušce nebudou explicitně stanoveny. Seznam odborné literatury k ústní části rigorózní zkoušky určí vedoucí katedry po vzájemné konzultaci.

Rigorózní práce

Téma rigorózní práce musí korespondovat s udělenou akreditací navazujícího magisterského studijního oboru – Učitelství pro střední školy – specializace: Základy společenských věd. Uchazeč by měl téma rigorózní práce předem konzultovat s vedoucím katedry. Uchazeč může navrhnout téma své rigorózní práce, které musí být v souladu s udělenou akreditací navazujícího magisterského studijního oboru. Rozsah rigorózní práce je minimálně 120 normostran stran odborného textu (dle ČSN). Rigorózní práce má jasně vymezený výzkumný cíl a jeho širší uplatnění v odborné praxi, stanovený metodologický přístup a možnost uplatnění výsledků v příslušných vědních oborech.

Ústní část rigorózní zkoušky

Otázky pro rigorózní zkoušku jsou zadávány návazně na tematiku rigorózní práce a ověřují, zda má uchazeč znalosti širšího odborného zázemí a teoretických souvislostí problematiky v rigorózní práci řešené. Část ústní rigorózní zkoušky je zaměřena rovněž na didaktiku základů společenských věd. Tematické okruhy otázek k rigorózní zkoušce nebudou explicitně stanoveny. Seznam odborné literatury k ústní části rigorózní zkoušky určí vedoucí katedry po vzájemné konzultaci.

Rigorózní práce musí být původním sdělením. Může se jednat o obsahově dopracovanou a metodologicky pozměněnou diplomovou (magisterskou) práci, která přináší ucelené zpracování vybrané problematiky daného oboru (učitelství a didaktika zeměpisu pro 2. stupeň základních škol). Téma rigorózní práce je nutné předem konzultovat s vedoucím katedry. Jako rigorózní práci lze také přijmout soubor alespoň tří článků se související tematikou, publikovaných v domácích či zahraničních periodikách, které budou vhodně doplněny úvodem a závěrem, včetně didaktické aplikace.

Návrhy témat rigorózních prací

- Aplikace badatelsky orientovaného vyučování zeměpisu na 2. stupni základních škol
- Terénní výuka zeměpisu
- Komparace výuky zeměpisu v Česku a zahraničí
- STEM ve výuce zeměpisu
- Inovativní metody výuky vybraných tematických celků ve výuce zeměpisu na 2. stupni základních škol

Ústní část rigorózní zkoušky je orientována na následující okruhy:

1. Obecné otázky fyzické geografie a kartografie s didaktikou
2. Obecné otázky sociální a teoretické geografie s didaktikou
3. Regionální geografie České republiky s didaktikou
4. Regionální geografie světa s didaktikou

Doporučená literatura:

- Gersmehl, P. (2008): Teaching geography. New York: Guilford Press, 320 s.
- Morgan, J. (2012): Teaching school subjects as if the planet matters. New York: Routledge, 183 s.
- Nohavová, A., Stuchlíková, I., Betáková, L., Dvořák, P., Hofmannová, J., Kursová, V., Kusová, J., Míčka, R., Michálková, K., Pecka, Z., Petr, J., Podlešáková, L., Pokorná, V., Rokos, L., Roučová, E., Rypl, J., Staněk, M., Sukdolová, A., Vobr, R., Vránková, K. (2021): Kritická místa kurikula ve vybraných vzdělávacích oborech. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, 300 s. ISBN 978-80-7394-910-5.
- Pluháčková, M., Duffek, V., Stacke, V., Mentlík, P. (2019): Kritická místa ve výuce zeměpisu na 2. stupni základní školy. Západočeská univerzita v Plzni, 154 s. ISBN: 978-80-261-0924-2.
- Řezníčková, D., Matějček, T. (2014): Úlohy ve výuce geografie. Praha, P3K, 95 s.
- Vega, A., G. (2022): Didactic Strategies and Resources for Innovative Geography Teaching. IGI Global, 325 p. DOI: 10.4018/978-1-7998-9598-5